

PUNTS DE PARTICIPACIÓ A L'ESPAI PÚBLIC

Accions de dinamització dels processos participatius

Ajuntament de
Barcelona

Edició

Ajuntament de Barcelona
Departament de Participació d'Urbanisme, Transició Ecològica,
Serveis Urbans i Habitatge

Textos i imatges

El globus vermell. www.elglobusvermell.org
Equal Saree. www.equalsaree.org
Raons. www.raons.coop
Voltes. www.voltes.coop

Disseny gràfic i maquetació

Voltes Cooperativa d'Arquitectes

Drets

CC-BY-SA 4.0 per l'edició: Ajuntament de Barcelona, 2023
CC-BY-SA 4.0 pels textos i les imatges: Ajuntament de Barcelona, 2023
<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ	4
OBJECTIU, CONTINGUTS I PERSONES DESTINATÀRIES DE LA GUIA	
DEFINIM UN PUNT DE PARTICIPACIÓ	6
PER A QUÈ I AMB QUI CAL FER LA PARTICIPACIÓ EN L'ESPAI PÚBLIC?	
QUÈ ÉS UN PUNT DE PARTICIPACIÓ?	
QUINS VALORS ATRIBUEIXEN LES ACCIONS PARTICIPATIVES A L'ESPAI PÚBLIC?	
QUINS TIPUS D'ACCIONS PARTICIPATIVES ES PODEN APLICAR A L'ESPAI PÚBLIC?	
PUNT DE PARTICIPACIÓ: CARRETÓ	8
PUNTS DE PARTICIPACIÓ: ACCIONS A L'ESPAI PÚBLIC	10
PUNT D'EXPRESSIÓ D'OPINIONS ESCRITES	12
PUNT DE DIBUIX DE PROPOSTES	14
FOTOMATON	16
MAPATGE COL·LECTIU	18
PLÀNOL-CATIFA	20
MAQUETA. REPRESENTACIÓ VOLUMÈTRICA	22
ESPAI DE TROBADA I DEBAT	24
GIMCANA	26
ANNEXOS: RECURSOS MATERIALS	28

INTRODUCCIÓ

OBJECTIU, CONTINGUTS I PERSONES DESTINATÀRIES DE LA GUIA

El present document té per objectiu millorar la qualitat de la participació ciutadana a la ciutat de Barcelona, especialment aquella relacionada amb l'espai públic dels projectes de transformació urbana.

El document posa l'accent en la promoció d'una participació, el més àmplia i diversa possible, amb activitats de participació específiques a l'espai públic. L'espai públic vol ser no només l'espai objecte de redifinició o transformació sinó també l'espai on té lloc la participació.

La participació als carrers i places genera una interacció directa amb l'àmbit d'exploració del procés participatiu i el seu entorn més proper i, per tant, esdevé molt més significativa. Alhora, l'espai públic proporciona un marc inclusiu on la ciutadania té l'oportunitat de fer-se sentir i ser particip en la presa de decisions sobre la construcció de la ciutat.

Els continguts d'aquest document s'adrecen a aquelles persones que desitgen ampliar els coneixements sobre estratègies i eines de dinamització per als processos participatius a l'espai urbà. Els continguts s'han desenvolupat des de l'experiència, de manera que proposem una lectura i una interpretació lliure, i estimulen una apropiació adequada i creativa per a altres processos sempre que siguin en benefici de les persones participants i fomentin unes bones pràctiques participatives.

Les quatre entitats que han redactat els continguts-El Globus Vermell, Equal Saree, Raons i Voltes- han format part de l'Acord marc dels serveis de dinamització dels processos participatius de l'Ajuntament de Barcelona 2020-2023 i han desenvolupat tasques de suport a la dinamització dels processos participatius del Departament de Participació d'Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge.

DEFINIM UN PUNT DE PARTICIPACIÓ

PER A QUÈ I AMB QUI CAL FER LA PARTICIPACIÓ EN L'ESPAI PÚBLIC?

L'espai públic és el lloc on les persones es troben, interactuen i exerceixen els seus drets com a ciutadanes i ciutadans. És un espai compartit on s'expressen les diferents veus i opinions i on sovint també es visibilitzen els conflictes. Per això, portar la participació ciutadana a l'espai públic és sinònim d'ampliar les bases d'un procés.

Mitjançant la participació ciutadana a l'espai públic, les persones tenen l'oportunitat de contribuir activament a la presa de decisions i d'influir en les polítiques i projectes que afecten la seva ciutat. Això permet que la ciutadania esdevingui un agent actiu en la configuració del seu entorn urbà, mentre defensa els seus drets i aspiracions.

La participació ciutadana a l'espai públic també promou la transparència i la rendició de comptes per part de les administracions públiques. Ajuda a garantir que les decisions s'adoptin de manera oberta i inclusiva, i que els processos siguin accessibles i comprensibles per a tota la comunitat.

A més, la participació ciutadana a l'espai públic pot generar un sentiment de pertinença i cohesió social. Quan les persones se senten participants i involucrades en la vida de la ciutat, es crea una sensació més intensa de comunitat i responsabilitat col·lectiva pel bé comú.

La participació ciutadana a l'espai públic és crucial, també, per interactuar amb col·lectius diversos que sovint no estan representats o tenen menys presència en els espais institucionals tradicionals. Aquests grups inclouen persones migrades, col·lectius de persones cuidadores, infants i joves o simplement transeünts que atenen les seves activitats quotidianes i no solen apropar-se als processos de participació. Així doncs, l'espai públic proporciona un marc inclusiu on tots aquests col·lectius tenen l'oportunitat de fer-se sentir i participar de la presa de decisions sobre la construcció col·laborativa de la ciutat.

En la planificació i el disseny d'un parc o d'una plaça, per exemple, la participació de persones migrades pot aportar visions i experiències diverses, que enriqueixen la concepció de l'espai i garanteixen que sigui inclusiu i acollidor per a tota la comunitat. De la mateixa manera, la participació de col·lectius de persones cuidadores permet abordar les seves necessitats específiques i reconèixer l'important paper que tenen en la comunitat. Això pot conduir a la creació d'espais adaptats a les seves necessitats i a la implementació de polítiques i serveis que els donin suport. Així mateix, involucrar infants i joves en la participació ciutadana a l'espai públic els permet aprendre sobre el procés democràtic, expressar les seves opinions i influir en el seu entorn. Això pot contribuir a un sentiment de pertinença i a la creació d'espais segurs i inclusivament també per a aquest col·lectiu.

De manera més concreta, la participació en l'espai públic genera una interacció directa amb l'àmbit d'exploració del procés participatiu i el seu entorn més proper i, per tant, esdevé molt més significativa. Reconèixer in situ les característiques de l'emplaçament (esca-

DEFINIM UN PUNT DE PARTICIPACIÓ

la urbana, materialitat, usos...), posar a prova l'espai amb accions participatives, debatre i contrastar necessitats amb el veïnat o generar noves dinàmiques comunitàries d'apropiació de l'espai públic són alguns més dels motius pels quals té sentit la participació en l'espai públic en el marc d'un procés participatiu.

Les accions participatives exposades en aquest document pretenen obrir la imaginació a noves formes i estratègies per fomentar la participació en l'espai públic. A partir de la descripció del seu desplegament a l'espai, ja sigui amb el carretó com a element de suport o sense, s'esbossa com poden alterar el lloc i quins elements de recollida d'aportacions s'hi poden fer servir.

QUÈ ÉS UN PUNT DE PARTICIPACIÓ?

Un punt de participació en un procés participatiu és un element fix o mòbil instal·lat en un espai públic a partir del qual es despleguen una sèrie de materials amb la finalitat de dur a terme una acció participativa que dinamitzi l'espai mitjançant la transmissió d'informació i la recollida de necessitats o propostes per part del veïnat.

QUINS VALORS ATRIBUEIXEN LES ACCIONS PARTICIPATIVES A L'ESPAI PÚBLIC?

Les propostes plantejades a continuació volen dotar l'espai públic d'un caràcter domèstic per estimular la participació, apropiant-se de l'espai urbà a través de la participació del veïnat i fomentar l'empoderament ciutadà mitjançant la mateixa participació.

La ubicació de les accions participatives en espais urbans pot reforçar la identitat del mateix espai o generar una resignificació de la seva identitat en benefici dels objectius del procés participatiu.

QUINS TIPUS D'ACCIONS PARTICIPATIVES ES PODEN APLICAR A L'ESPAI PÚBLIC?

És possible imaginar diversos tipus d'accions, les quals s'adaptaran en funció del tipus de procés participatiu. Tot i això, les diferents accions han de tenir uns objectius comuns per garantir una bona participació:

- Fer el diagnòstic d'una situació determinada com a base per articular l'actuació pública pertinent.
- Cercar idees creatives i innovadores respecte d'una proposta municipal determinada.
- Suggestir o valorar propostes concretes per intervenir en una determinada situació.
- Informar d'un procés o d'una futura intervenció.

Així doncs, segons els objectius presentats, les accions participatives poden ser les següents:

- Punts de participació i accions participatives a l'àmbit del procés participatiu.
- Punts de participació en equipaments comunitaris i públics.
- Elements físics itinerants a l'espai públic:
 - Carretó de participació
 - Instal·lacions fixes (punts d'informació/consulta)
 - Altres elements
- Informar d'un procés o d'una futura intervenció.

PUNT DE PARTICIPACIÓ: CARRETÓ

Si interessa crear un espai atractiu i acollidor que faciliti que el veïnat s'hi apropi i se senti prou còmode per quedar-s'hi una estona fent l'acció proposada, es poden fer servir alguns dels recursos següents:

ELEMENTS A L'ESPAI

Ombra: arbres o pèrgoles existents, l'ombra d'un edifici és la millor durant l'estiu, però cal conèixer l'espai prèviament. Carpa.

Música: crida l'atenció. Molt millor si és tranquil·la, acollidora, no estrident.

Catifa: marca clarament un punt d'atenció a l'espai, sobretot si és d'un color cridaner.

“Fons”: per crear un racó, un espai resguardat, un lloc recollit, es poden fer servir peces de tela o elements que limitin l'espai, almenys per algun costat.

Cadires: mobiliari urbà preexistent (ens hi situem al costat i l'aprofitem, sempre que no hi hagi altres persones i no se sentin envaïts). Cadires plegables que portem.

Coixins: si l'activitat va dirigida a públic jove, es poden tenir una catifa i coixins perquè seguïn a terra i s'hi recolzin.

Beguda: en determinades circumstàncies, i sense que s'entengui que es regala beguda ni que es “compra” el veïnat perquè participi, pot estar bé oferir aigua per refrescar-s'hi.

Carretó amb acció participativa: el carretó pot funcionar tot sol a l'espai públic com a punt informatiu i de recollida d'opinions, però el seu abast és limitat. Si es vol anar més enllà i desplegar una acció participativa a l'espai públic, el carretó pot servir de punt de suport i de referència al voltant del qual s'organitza l'activitat. En aquest cas, el carretó pot servir per transportar els materials, com a suport del cartell de l'activitat o com a taulell on recolzar-se per escriure.

No obstant això, hi ha accions participatives per a les quals, si interessa, es pot prescindir del carretó.

OBJECTIUS

- Informar (sobre un procés participatiu i sobre les sessions previstes).
 - > flux d'informació unidireccional (de l'Ajuntament cap a la ciutadania).
- Generar debat i/o recollir opinions.
 - > flux d'informació bidireccional.

UBICACIÓ

Sobretot en el segon cas es veu necessari generar un espai atractiu, acollidor i còmode que convidi la gent a apropar-se al carretó.

Per aconseguir-ho cal tenir en compte diversos aspectes:

Relació amb el mobiliari existent

En alguns casos pot ser interessant aprofitar el mobiliari existent: situar-se al costat d'un banc on la gent podrà seure mentre es debat, sota un fanal que ens il·lumini bé si s'està fent fosc, etc.

En cas de pluja s'ha de tenir un espai cobert a prop o, potser millor, cancel·lar l'activitat.

Ubicació segons els vials principals

Si l'objectiu és arribar al màxim de gent possible, cal situar-se en un espai concorregut que es vegi i quedi prop del flux de gent, però sense ser una molèstia per al seu pas.

Si es pretén generar un espai tranquil de trobada, debat i intercanvi d'opinions, cal evitar les vies amb molt trànsit.

HORES

Si es vol engrescar el màxim de passavolants possibles caldrà sortir durant les hores en què hi ha més gent al carrer.

Si interessa recollir l'opinió de col·lectius concrets, cal adaptar-se als seus horaris (exemple: joves i adolescents, a l'hora de sortida dels centres escolars).

Si es convoca un col·lectiu concret, cal acordar-hi l'horari (exemple: el gremi de comerciants —excepte els de la restauració— prefereix quedar al migdia o a última hora de la tarda).

Si interessa recollir moltes opinions en poc temps, es pot aprofitar alguna activitat ja programada al barri (una fira, un festival...) i instal·lar-s'hi amb una carpa o unes taules.

LLOCS

Mercat: gent gran, dones, famílies...

Zona de joc: infants, famílies, joves...

Gimnàs: joves, adults de 25-50 anys, gent gran...

Per què està bé repetir al mateix lloc?

En determinats processos cal guanyar-se la confiança del veïnat o teixir-hi vincles. Per això tornar diverses vegades al mateix lloc i en el mateix horari (i amb els mateixos/es dinamitzadors/ores) pot contribuir-hi. Fa sensació de permanència i de regularitat que permetrà familiaritzar-se amb la gent de l'entorn.

MEDIACIÓ

Cal anar amb persones mediadores si cal apropar-se a determinats col·lectius dels quals no es coneixen la llengua o les singularitats culturals.

TAULETA ELECTRÒNICA

L'ús de la tauleta electrònica a l'espai públic és feixuc i poc pràctic, tot i que té algunes utilitats (registrar la gent al Decidim.barcelona fer enquestes en línia sobre el procés, etc.).

No obstant això, aquest element i altres suports tecnològics, a través de la facilitació de dinamitzadores, ajuden a reduir la bretxa digital i fomentar la participació de les joves.

PUNT DE PARTICIPACIÓ: ACCIONS A L'ESPAI PÚBLIC

ACCIÓ

Fer una acció participativa a l'espai públic pot tenir diversos objectius, en funció dels quals se'n desenvoluparà una o una altra.

Hi ha accions més apropiades per a les fases informatives i de diagnòsi, a l'inici del procés, i d'altres que encaixen millor en la fase deliberativa, amb accions que permeten recollir opinions més primerenques i d'altres que pretenen aprofundir en les propostes.

La llista d'accions que segueix pretén ser una guia lliure, una proposta de possibles accions a desenvolupar, obertes a qualsevol adaptació que es cregui necessària en funció de cada procés i dels seus objectius.

ELEMENTS A L'ESPAI

La llista s'ha ordenat des de les accions que requereixen un muntatge o una preparació més senzilla fins a les que, per dur-les a terme, cal preparar més continguts i materials específics. Aquest ordre també va aproximadament, des de les activitats que se solen plantejar més aviat a l'inici del procés fins a les que es programen en fases més avançades (tot i que això dependrà dels objectius de cada moment).

- **Punt d'expressió d'opinions escrites:** creació d'un espai de caràcter domèstic on, mitjançant la configuració dels elements, es convidi la ciutadania a aturar-se i expressar per escrit la seva opinió respecte a les temàtiques principals del procés participatiu. Permet la recollida d'opinions en format escrit.
- **Punt de dibuix de propostes:** dinàmica que consisteix a posar a disposició dels participants una axonometria de l'espai que es pretén repensar o reformar perquè cadascú pugui dibuixar l'espai tal com li agradaria que fos en el futur. Permet la recollida d'opinions en format il·lustrat.
- **Fotomaton:** creació d'una escenografia senzilla davant de la qual la gent és fotografiada amb la seva opinió (sobre el tema a debat) escrita en una pissarreta o cartell. Permet la recollida d'opinions en format fotogràfic a partir de frases breus escrites.
- **Mapatge col·lectiu:** dinàmica que consisteix a ubicar, en un plànol o mapa de l'espai que es vol analitzar o definir, les opinions i experiències quotidianes de les persones participants. Totes les aportacions queden recollides i "geolocalitzades" sobre el suport gràfic amb elements visuals. Permet la recollida d'informació en un mapa.
- **Plànol-catifa:** activitat que es desenvolupa a partir d'un plànol-catifa de mida gran (mínim 3 x 3 m) de l'àmbit d'intervenció (barri, carrer, plaça, etc.), que les persones poden trepitjar. La dinàmica ha de ser lúdica i senzilla, basada en el mapatge col·lectiu i dur-se a terme al propi plànol-catifa.
- **Maqueta. Representació volumètrica:** dinàmica que, a partir d'una maqueta parcial o total de l'àmbit del procés participatiu, permet reconèixer i identificar la morfologia urbana de l'entorn i abordar el conjunt de les necessitats.

- **Espai de trobada i debat:** creació d'un espai de caràcter domèstic que, a partir de la configuració del mobiliari per seure-hi, convidi a generar converses disteses i crítiques entorn de les temàtiques principals del procés participatiu. Permet la recollida d'opinions elaborades fruit del debat previ.
- **Gimcana:** activitat lúdica, amb 3 o 4 parades per les quals han de passar les persones participants i superar el repte: fer un dibuix, completar un diagnòstic, crear o valorar una proposta, prioritzar en una llista, construir-hi elements petits, etc.

PLANIFICACIÓ

A l'hora de començar a desenvolupar una acció cal fer una planificació general detallada i preveure cada una de les tasques a fer i la dedicació que suposen, així com el cost de compra o producció dels materials necessaris.

Algunes de les tasques a tenir en compte són les següents:

Encaix en el projecte:

- Definició de l'objectiu general
- Definició del públic objectiu
- Definició de la dinàmica
- Definició de les preguntes a plantejar
- Convocatòria

Preparació dels materials:

- Cartells, pantalles enrotllables, etc. + producció
- Plànols, dibuixos, maquetes + producció
- Materials de papereria + cost

Dinàmica:

- Preparació de l'espai
- Dinàmica
- Redacció de conclusions in situ

Acta /buidatge

Finalment, és important plantejar les activitats a l'espai públic de la manera més inclusiva possible perquè ningú no se'n senti exclòs, tampoc els infants. Si, tot i això, una activitat concreta va dirigida específicament a adults, és convenient preveure un àmbit paral·lel en què els infants també puguin expressar els seus punts de vista, ja sigui amb la mateixa activitat adaptada al seu nivell de coneixements o bé fent servir altres tècniques com el dibuix, el collage, mapes i cartografies o jocs bàsics que els posin en relació amb l'espai públic a tractar.

PUNT D'EXPRESSIONIÓ D'OPINIONS ESCRITES

DURADA
2 h

FORMAT
Individual

DESTINATÀRIES
Tothom

REALITZACIÓ
Espai públic

CONVOCATÒRIA
No cal fer-ne

DINAMITZACIÓ
2 persones

DEFINICIÓ

Creació d'un espai de caràcter domèstic on, mitjançant la configuració dels elements, es convidi la ciutadania a aturar-se i expressar per escrit la seva opinió respecte a les temàtiques principals del procés participatiu.

Es pot pensar en un full atractiu gràficament i que proposi preguntes de contraris: "Què m'agrada" vs. "Què no m'agrada" / "Què vull" vs. "Què no vull" / "Què hi falta" vs. "Què hi sobra". També es pot donar un full amb un plànol de l'àmbit perquè la gent hi faci anotacions del que consideri rellevant (el que cal canviar, allò que hi posaria, etc.).

Els fulls es van penjant a mesura que la gent els va emplenant, de manera que es genera una mena de debat escrit i a l'abast de tothom que hi passa, el qual, alhora, serveix de reclam per a nous passavolants.

OBJECTIUS

- Recollir les idees del veïnat sobre l'espai públic a debat.
- Mostrar la diversitat d'opinions de la ciutadania.
- Atraure noves persones a expressar les seves idees i opinions sobre els temes a tractar.

TIPUS DE RESULTAT

Recull d'opinions individuals (en format escrit) sobre l'espai públic a debat.

Resultat vistós i atractiu (i per això cal cuidar la "posada en escena") que permet ser exposat i, així, generar (i estimular) un debat a través de totes les opinions mostrades als fulls.

SITUACIÓ

L'activitat es fa a l'espai públic, idealment en el mateix espai susceptible de ser reformat. La posada en escena ha d'estar cuidada perquè esdevingui l'element d'atracció del potencial públic participant. Normalment es fa en una fase inicial del procés, quan es comença a anunciar, i interessa recollir els primers punts de vista. És molt important tenir definits clarament el tema o les preguntes que volem que les participants responguin. Les preguntes han de ser clares i senzilles i els fulls han de ser atractius. Per exemple, amb un cor sencer per a allò positiu i un cor trencat per a allò negatiu, o amb fulls verds per a allò positiu i fulls vermells per al fet negatiu i, així, poder acabar fent una composició cromàtica atractiva. Si es fan servir plànols, cal cuidar-ne molt el dibuix perquè tothom els pugui entendre.

PUNT D'EXPRESSIONIÓ D'OPINIONS ESCRITES

MATERIAL

- Lloc per escriure (taula, taulell, suport A4 rígid amb pinça...)
- Fulls A4 amb les preguntes
- Retoladors
- Materials per penjar els dibuixos ja fets (cordill i pinces, gran plafó...)

DESENVOLUPAMENT

A la mateixa plaça o espai que es plantegi reformar, preparar la instal·lació amb algun cartell o element (pancarta, pantalla enrotllable...) que anunciï l'activitat.

Pot ser que la gent s'apropi i preguntin o que calgui acabar d'atraure'ls. En qualsevol cas, a partir d'aquí cal explicar-los en què consisteix l'activitat (respondre les preguntes), en quin context es planteja (el procés participatiu concret) i què se'n farà dels fulls amb les opinions. Després s'ha d'animar les persones a participar-hi (escriure les seves opinions i propostes).

En general, una persona dinamitzadora ha d'estar més estàtica, a la taula, acompanyant els que hi participen, i l'altra pot ser més mòbil, i mirar d'engrescar els passavolants.

Quan cada persona acaba d'emplenar el seu full, cal agrair la participació i demanar a les persones participants que s'apunten a la llista de registres per rebre informació del procés.

Els fulls amb les respostes es poden anar penjant perquè quedin exposats de cara a la plaça i serveixin de reclam a altres passavolants.

? Tipus de preguntes:

- Preguntes de contraris:
Què m'agrada - Què no m'agrada
Què vull - Què no vull
Què hi falta - Què hi sobra
- Indica sobre el plànol tot allò que consideris important a tenir en compte en el futur projecte: què no funciona actualment, quines necessitats hi ha, què hi posaries...
- Altres opcions a considerar segons els objectius

VARIACIONS

Les variacions vindran sobretot per com s'enfoquin les preguntes, com es dissenyin els fulls on la gent haurà d'escriure i com es plantegi la instal·lació a l'espai.

Aquesta instal·lació, on les respostes es van acumulant, serà el gran reclam per atraure gent i, per tant, ha de ser estèticament atractiva i cridar l'atenció.

Es pot fer una instal·lació amb cordills lligats entre fanals i arbres, recorrent tota la plaça, i els fulls penjant-hi amb pinces. O bé plantejar un gran mural en una paret on s'acumulin totes les respostes.

PUNT DE DIBUIX DE PROPOSTES

DURADA
2 h
10-15 min per persona

FORMAT
Individual

DESTINATARI
Tothom

REALITZACIÓ
Espai públic

CONVOCATÒRIA
No cal fer-ne

DINAMITZACIÓ
2 persones

DEFINICIÓ

Dinàmica que consisteix a posar a disposició de les persones participants un plànol de l'espai que es pretén repensar o reformar perquè cadascú hi pugui dibuixar l'espai tal com li agradaria que fos en el futur. El plànol ha de mostrar el punt de partida del futur projecte, és a dir, ha d'incloure tots els elements fixos, els que no es podran moure o canviar (per exemple, arbres que s'han de mantenir), però no ha de contenir els elements que són susceptibles de ser eliminats o moguts (per exemple, mobiliari urbà que canviarà).

Els dibuixos es van penjant a mesura que la gent els va fent, de manera que es genera una mena de debat gràfic i a l'abast de tothom que hi passa, el qual, alhora, serveix de reclam per als nous passavolants.

OBJECTIUS

- Recollir les idees del veïnat sobre l'espai públic a debat.
- Fixar-les en un format gràfic del qual es puguin extreure conclusions generals (aquells elements que més gent demana, etc.).
- Disposar d'un material gràfic que, posteriorment, pugui ser exposat en algun espai del barri o a les xarxes socials, ja sigui per seguir difonent el procés o bé simplement per mostrar-ne els resultats.

TIPUS DE RESULTAT

- Recull d'opinions individuals (en format gràfic) sobre l'espai públic a debat.
- Resultat vistós i atractiu que permet ser exposat i, així, generar (i estimular) un debat a través de totes les opinions mostrades a les fotos.

SITUACIÓ

L'activitat es fa a l'espai públic, idealment en el mateix espai susceptible de ser reformat.

La posada en escena, amb taules i cadires perquè la gent hi pugui dibuixar amb comoditat, ha d'estar cuidada perquè esdevingui l'element d'atracció del potencial públic participant.

Normalment, es fa en una fase inicial del procés, quan es comença a anunciar i interessa recollir els primers punts de vista i, potser, es pretén aprofitar aquesta acció per generar nou material de difusió i exposició.

PUNT DE DIBUIX DE PROPOSTES

També es podria plantejar quan ja s'ha avançat en el procés —és a dir, quan ja s'han fet algunes sessions de debat— i l'acció pot servir perquè cadascú plasmi en un dibuix les conclusions a les quals ha arribat. En aquest cas, en lloc de fer-se a l'espai públic, es podria plantejar com a acció final d'una sessió de debat.

MATERIAL

- Taula o taules i cadires
- Plànol imprès en fulls A3 o A4 (un per a cada persona)
- Llapis, goma d'esborrar, maquineta de fer punta
- Retoladors
- Materials per penjar els dibuixos ja fets (p. ex., cordill i pines)

DESENVOLUPAMENT

A la mateixa plaça o espai que es plantegi reformar, instal·lar les taules, les cadires i algun cartell o element (pancarta, pantalla enrotllable...) que anunciï l'activitat.

Pot ser que la gent s'hi apropi i preguntï o que calgui acabar d'atraure'ls. En qualsevol cas, a partir d'aquí cal explicar-los en què consisteix l'activitat (el dibuix a partir del plànol), en quin context es planteja (el procés participatiu concret) i què se'n farà dels dibuixos. Després se'ls ha d'animar a participar-hi (dibuixar la seva proposta).

En general, una persona dinamitzadora ha d'estar més estàtica, a la taula, acompanyant els que hi participen, i l'altra pot ser més mòbil, i mirar d'engrescar els passavolants.

Quan cada persona acaba el seu dibuix, cal agrair-li la participació i demanar a les persones participants que s'apunten a la llista de registres per rebre informació del procés.

Els seus dibuixos acabats es poden anar penjant perquè quedin exposats de cara a la plaça i serveixin de reclam a altres passavolants.

Tipus de preguntes:

- Com t'imagines aquest espai reformat?
- A quines necessitats ha de respondre el futur projecte?
- Quins elements de l'estat actual mantindries? I quins n'eliminaries?
- Què hauria d'incorporar el projecte de reforma?
- Possibles elements a considerar (necessitat, ubicació...): bancs, fanals, font, àrea de jocs infantils, cal·listènia, altres elements de joc (ping-pong, petanca...), àrea de gossos, arbrat, vegetació, pèrgola, pas de vehicles, carril bici, plataforma única, etc.

VARIACIONS

En lloc de fer-se a l'espai públic amb veïnes i veïns que probablement no han participat en cap de les sessions del procés, també es pot plantejar com a acció final d'una sessió de debat perquè les persones assistents expressin les idees que n'han extret.

FOTOMATON

DURADA
2 h
5 min per persona

FORMAT
Individual

DESTINATARI
Tothom

REALITZACIÓ
Espai públic

CONVOCATÒRIA
No cal fer-ne

DINAMITZACIÓ
2 persones

DEFINICIÓ

Creació d'una senzilla escenografia davant de la qual la gent serà fotografiada amb la seva opinió (sobre el tema a debat) escrita en una pissarreta o cartell.

Si algú vol mantenir-se anònim, pot ser fotografiat amb la pissarreta tapant-li la cara. Si són infants, es poden utilitzar caretes (de carnaval o que es puguin pintar).

També es podria plantejar una mena de fotomaton mòbil que serveixi, mitjançant les fotos, per mostrar les mancances o demandes de la ciutadania respecte a l'espai a debat.

OBJECTIUS

- Recollir les opinions del veïnat sobre el tema a debat.
- Fixar-les en un format fotogràfic que, posteriorment, pugui ser exposat en algun espai del barri o a les xarxes socials, ja sigui per seguir difonent el procés o bé per mostrar-ne els resultats.

TIPUS DE RESULTAT

- Recull d'opinions individuals sobre el tema a debat.
- Resultat vistós i atractiu que permet ser exposat i, així, generar (i estimular) un debat a través de totes les opinions mostrades a les fotos.

SITUACIÓ

Normalment, es fa en una fase inicial del procés, quan, d'una banda, es comença a anunciar i interessa recollir les primeres opinions, i de l'altra, es pretén aprofitar aquesta acció per generar nou material de difusió/exposició.

L'activitat es fa a l'espai públic, idealment en un espai ampli i concorregut.

La posada en escena (l'escenografia amb el trípode i la càmera al davant) esdevé l'element d'atracció del potencial públic participant.

FOTOMATON

MATERIAL

- Element escenogràfic de fons, si pot ser amb el nom o logotip del procés (pantalla enrotllable, tela, cartell...).
- Idealment, catifa que completi l'escenografia i marqui el punt on s'ha de situar la gent.
- Pissarreta (o fulls per escriure-hi) i retoladors.
- Trípod i càmera fotogràfica.

DESENVOLUPAMENT

Abans de sortir al carrer a fer l'activitat: definir clarament quina o quines preguntes es plantejaran al veïnat.

En un espai públic ampli i concorregut, habilitar un àmbit visible i accessible que, per la seva pròpia posada en escena, cridi l'atenció i n'esdevingui un reclam.

Pot ser que la gent s'hi apropi i preguntí o que calgui acabar d'atraure'ls-hi. En qualsevol cas, a partir d'aquí cal explicar-los en què consisteix l'activitat (la pregunta i la resposta a través del fotomaton), en quin context es planteja (el procés participatiu concret) i què se'n farà de les fotografies. Després se'ls ha d'animar a participar-hi (escriure la seva resposta/opinió a la pissarreta i deixar-se fotografiar —si volen, tapant-se la cara amb la pissarreta—).

En general, una persona ha d'estar més estàtica, amb la càmera i el material, i l'altra pot ser més mòbil, i mirar d'engrescar els passavolants.

En acabar, agrair la participació i animar a les persones participants que s'apunten a la llista de registres per rebre informació del procés.

? Tipus de preguntes:

En aquest cas la pregunta variarà molt en funció del procés, dels seus objectius generals i dels objectius específics pels quals decidim fer aquesta activitat.

Per tant, la pregunta pot ser molt general i oberta com, per exemple:

- Com voldries que fos aquest espai?
- Com t'imagines la plaça?
- Com seria la teva plaça ideal?

O pot centrar-se en temes més concrets com, per exemple:

- Quins són els principals problemes de l'espai actualment?
- Digues les tres coses més importants que faries a la plaça

VARIACIONS

La pregunta ha de ser diferent en cada cas, pot variar la posada en escena, les participants poden situar-s'hi dretes o assegudes, etc., però l'activitat ha de ser sempre essencialment la mateixa.

MAPATGE COL·LECTIU

DURADA
2 h
10min per persona

FORMAT
Individual

DESTINATÀRIES
Tothom/col·lectiu

REALITZACIÓ
Espai públic

CONVOCATÒRIA
No cal fer-ne

DINAMITZACIÓ
2 persones

DEFINICIÓ

Dinàmica que consisteix a situar, en un plànol o mapa de l'espai que volem analitzar o definir, les opinions i experiències quotidianes de les persones participants. Sobre el suport gràfic es mostren amb elements visuals les aportacions sobre l'espai i es localitzen en els punts d'actuació concrets.

OBJECTIUS

- Analitzar i localitzar sobre un plànol l'opinió i experiència de les participants.
- Construir una visió col·lectiva de l'espai a través de les necessitats personals.
- Detectar necessitats i voluntats compartides d'un gran volum d'informació.
- Plasmar de manera senzilla, ràpida i visual, reflexions complexes.

TIPUS DE RESULTAT

- Obtenir una “imatge” sobre plànol o mapa d'un gran volum d'informació que són un recull col·lectiu de percepcions i reflexions individuals.
- És important extreure conclusions generals al final de l'activitat i redactar-les en format de conclusions. Aquesta tasca pot ser a càrrec de les persones dinamitzadores o es pot compartir amb algun ciutadà/ana expert/a, per exemple, que sigui part de la comissió de seguiment del procés.

SITUACIÓ

És una bona dinàmica per treballar un procés de transformació de l'espai públic, tant en la fase de diagnosi, per plasmar i localitzar la realitat de la situació actual, com en la fase de disseny, per plasmar i localitzar les propostes de millora i transformació.

En no tractar-se d'un taller sinó d'una activitat al costat d'un carretó, és molt important tenir definits clarament el tema i les preguntes que volem que les participants plasmin en el mapatge. Les preguntes han de ser clares i senzilles, els plànols han d'estar tractats de manera que siguin comprensibles per a tothom. I perquè puguin fer les seves aportacions de la manera més senzilla és necessari utilitzar materials visuals, com gomets, segells o estampes, fils, adhesius, pictogrames, banderetes o agulles, iconografies, pòstits...

MAPATGE COL-LECTIU

Es pot crear un mapatge temàtic segon els eixos de debat del procés (accessibilitat, serveis, llocs de trobada, millores de l'espai públic...) o segons el col·lectiu implicat en la sessió (infants, joves, dones, persones d'origen divers...).

MATERIAL

- Taula gran o paret, i cinta adhesiva
- Plànol o mapa de gran format de l'espai (A1 o A0)
- Cartells amb preguntes que es plantegen
- Bolígrafs o retoladors
- Material per a les aportacions adequat a les preguntes que es formulin: gomets, segells o estampes, fils, adhesius, pictogrames, banderetes o agulles, iconografies, pòstits...

DESENVOLUPAMENT

Presentació genèrica del projecte, la dinàmica i les preguntes, i el motiu de demanar l'opinió a la ciutadania (2 min).

Presentació del plànol i dels materials dels quals disposen per respondre les preguntes les participants que hagin decidit donar la seva opinió (2 min).

Espai de reflexió individual per plasmar l'opinió de les diferents respostes en el plànol (5 min).

Agrair la participació, registrar les participants i exposar en quins altres espais poden participar per expressar el seu punt de vista sobre el projecte en qüestió (1').

? Tipus de preguntes:

- Marca en el plànol els llocs del barri on et sents millor/pitjor?
- Marca el teu recorregut habitual per anar a...
- Marca en el plànol els punts amb poca accessibilitat, on et sents insegur/a, on hi ha falta de llum a la nit, on pots seure i parlar tranquil·lament, on pots jugar amb seguretat...
- Escribeu una proposta de millora de l'espai públic i situa-la en el plànol.

VARIACIONS

Les possibles variacions d'aquesta dinàmica depenen principalment de les preguntes que es vulguin fer, és a dir, si es tracta més de fer un mapatge de diagnòstic o d'elaborar una proposta.

El material variarà en funció de les preguntes, i és important destinar un temps a pensar quin és el millor material per reflectir cada tipus d'aportació. Per exemple, si demanem que plasmin un recorregut, un fil pot ser un bon material; en canvi, si demanem que localitzin els punts poc accessibles de l'espai, un gomet és més adequat.

REFERÈNCIES

Manual de mapeo colectivo: Recursos cartográficos críticos para procesos territoriales de creación colaborativa. <<https://iconoclasistas.net/4322-2/>>

PLÀNOL-CATIFA

DURADA
2 h
5 min per persona

FORMAT
Individual / familiar

DESTINATÀRIES
Públic familiar

REALITZACIÓ
Espai públic

CONVOCATÒRIA
No cal fer-ne

DINAMITZACIÓ
2 persones

DEFINICIÓ

Elaborar un plànol de mida gran (mínim 3 x 3 m) de l'àmbit d'intervenció (barri, carrer, plaça, etc.) que les persones puguin trepitjar. Aquest element ha de ser atractiu i, quan les persones s'hi acostin, ha d'incorporar una proposta de dinàmica lúdica i senzilla basada en el mapatge col·lectiu, però amb la possibilitat de situar-se físicament a l'espai. La impressió o dibuix del pla s'ha de fer sobre un suport resistent (catifa, lona, cartró, etc.) i preferiblement fàcil de netejar.

OBJECTIUS

- Proporcionar, mitjançant una proposta lúdica, una experiència participativa que engresqui i generi interès en el procés de participació i l'àmbit d'intervenció.
- Analitzar i localitzar sobre un plànol l'opinió i experiència de les participants.
- Construir una visió col·lectiva de l'espai a través de les necessitats personals.

TIPUS DE RESULTAT

- Obtenir una "imatge" sobre plànol de grans dimensions d'informació relacionada amb percepcions i reflexions individuals.
- Despertar l'interès sobre el procés de participació i augmentar el coneixement sobre l'àmbit.

SITUACIÓ

L'elaboració d'un plànol de grans dimensions pot ser una activitat transversal al llarg de tot el procés participatiu. Dependent del grau de definició i de les dimensions del plànol, es poden desenvolupar diverses activitats.

Aquest element requereix d'un espai ampli, per tant, les places o ramblles amb paviment dur són els millors espais públics per fer-lo, a fi d'evitar que s'embruti. També es pot utilitzar en espais interiors.

PLÀNOL-CATIFA

MATERIAL Depèn molt de l'activitat concreta que s'hi acabi desenvolupant.

DESENVOLUPAMENT Col·locació del plànol en un espai públic ampli: les places o rambles amb paviment dur són els millors llocs per a aquest propòsit (20 min).

Dinàmica contínua durant 2 hores:

- Acollida de les persones participants, en què s'explica el context del procés i els reptes que es proposen sobre el plànol (2-3 min per persona/grup).
- Temps per assolir els reptes plantejats (10 min per persona/grup)

? Possibles reptes:

- Situa on vius.
- Marca amb cinta el recorregut entre casa teva i l'escola, lloc de treball, lloc d'oci...
- Cerca en el plànol el lloc del barri que representa aquesta foto/imatge.
- Marca on són els teus llocs de trobada.
- Indica on creus que aquests elements (imatges de fonts/arbres/bancs/llums/...) són més necessaris.

- Temps de recollida i neteja del plànol (20 min).

VARIACIONS Aquesta activitat es pot desenvolupar en un ambient festiu, ja que té un caràcter lúdic. També es pot associar a l'ús del carretó, de manera que mentre els infants utilitzen o juguen amb la catifa, es pot generar un temps de conversa de qualitat amb els pares o acompanyants. Aquesta eina també es pot utilitzar en tallers participatius amb petits grups consolidats, ja que pot servir com a recurs per investigar i recopilar més informació.

MAQUETA. REPRESENTACIÓ VOLUMÈTRICA

DURADA
2 h

FORMAT
Individual

DESTINATÀRIES
Tothom

REALITZACIÓ
Espai públic

CONVOCATÒRIA
Cartelleria o
XXSS

DINAMITZACIÓ
3 persones

DEFINICIÓ

Dinàmica que consisteix a elaborar una maqueta parcial o total de l'àmbit del procés participatiu per reconèixer i identificar la morfologia i les necessitats en conjunt mitjançant una representació volumètrica dels elements urbans.

La maqueta es pot concebre com un element de consulta i reflexió o un element col·laboratiu que el veïnat pot anar desenvolupant durant el procés participatiu en les diferents fases.

OBJECTIUS

- Elaborar un element volumètric de l'àmbit del procés participatiu a una escala determinada.
- Representar i detectar el valor dels elements preexistents.
- Generar propostes de millores estructurals i d'intervencions puntuals de l'àmbit.
- Esdevenir un espai creatiu i d'investigació constant de les oportunitats d'intervenció.

TIPUS DE RESULTAT

- La maqueta servirà per detectar els tipus d'espais urbans i poder definir els criteris d'intervenció per a cada espai, i tot això hi quedarà registrat a través d'una representació amb els materials. El resultat posarà en relació l'estat actual de l'àmbit i les propostes de millora.
- Alguns dels resultats que es podran obtenir seran els següents: definició dels límits de les propostes, criteris de zonificació dels àmbits, tipologia d'espais segons els usos i activitats, materialitats i introducció del verd als espais...

SITUACIÓ

L'elaboració de la maqueta pot ser una activitat transversal durant tot el procés participatiu. En funció del grau de definició i elaboració de la maqueta, es podran desenvolupar unes activitats o unes altres. És per aquest motiu que es considera important la creació d'un registre on s'apunten les modificacions que es facin en la maqueta durant cadascuna de les fases.

La maqueta requerirà la ubicació d'un nou suport annex al carretó per mostrar-la. Aquest suport ha de tenir el perímetre lliure perquè les participants hi puguin interactuar.

MAQUETA. REPRESENTACIÓ VOLUMÈTRICA

MATERIAL

- Cartró kraft d'un gruix de 3 mm
- Cartolines de colors i gruixos diversos
- Plastilina de diferents colors
- Elements i/o construccions de fusta modulars

DESENVOLUPAMENT

Ubicació del carretó en un espai públic amb bancs i arbres on es defineixi un espai acotat i de referència en relació amb l'entorn, juntament amb el suport i la base de la maqueta (15 min).

Explicació dels objectius del debat i l'eix temàtic que es pretén explorar en aquells espais a intervenir de la maqueta (10 min).

Explicació de l'estat de la maqueta i la representació inicial realitzada a través dels espais urbans més emblemàtics de l'àmbit (10 min).

Obrir un espai de debat amb les participants per recollir les propostes principals a representar a la maqueta i les formes de representació inicial. (15 min).

Elaboració de la maqueta en grup (o per grups en funció del volum de participació), segons la temàtica definida (30-50 min).

Tancament de l'espai amb l'exposició dels aprenentatges i les propostes de millora plantejades (10 min).

? Tipus de preguntes:

- Quins espais urbans d'interès observes a la maqueta?
- Si analitzes la maqueta, quins són els espais urbans predominants? Quins nous usos s'hi haurien de prioritzar?
- En relació amb l'alçària dels edificis annexos, consideres que la proposta plantejada està proporcionada?
- Quins materials introduiries per millorar la representació de la maqueta? Quins elements hi vols identificar?

VARIACIONS

Un dels criteris generals a definir és l'escala de la maqueta i els materials, amb la finalitat de fer-la més accessible a la diversitat de les participants segons l'edat i les capacitats d'interacció amb els diferents elements que la formen. En aquesta direcció, la definició del grau de detall de la maqueta també seria un criteri a definir prèviament, valorant si la maqueta esdevé un element de treball de tot l'àmbit o requereix un nivell de detall superior.

La maqueta pot explorar eixos temàtics concrets per reforçar recerques concretes durant el desenvolupament del procés participatiu. Els eixos temàtics a explorar amb la maqueta poder ser el volum dels edificis, espais buits i plens del teixit urbà, representació dels espais verds, identificació dels espais de jocs infantils, principals itineraris dels vianants...

REFERÈNCIES

<https://raons.coop/projectes/ger-maqueta/>

ESPAI DE TROBADA I DEBAT

DURADA
15 min conversa,
1 h debat

FORMAT
Grupal
(de 10 a 15
persones)

DESTINATÀRIES
Tothom

REALITZACIÓ
Espai públic

CONVOCATÒRIA
Cartelleria
o XXSS

DINAMITZACIÓ
2 persones

DEFINICIÓ

Creació d'un espai de caràcter domèstic on, segons la configuració del mobiliari per seure, convidi a generar converses disteses i crítiques entorn de les temàtiques principals del procés participatiu.

OBJECTIUS

- Generar espais de confiança per a parlar.
- Fomentar la transmissió oral de coneixements i experiències de l'àmbit de treball.
- Escoltar la diversitat d'opinions de les participants.
- Recollir les propostes i acords compartits.
- Enfortir el teixit veïnal i d'entitats vinculades al procés participatiu.

TIPUS DE RESULTAT

- Detecció i recull de necessitats de les persones.
- Definició dels eixos/temàtiques de debat.
- Priorització de les estratègies de decisió.
- Concreció d'idees individuals i grupals entorn de les temàtiques principals de debat.

SITUACIÓ

Als **espais de trobada** hi sol treballar un grup reduït de persones que desenvolupen una conversa de caràcter informatiu del context del procés i que analitza de les principals necessitats de les veïnes. Es fan en espais acotats i al voltant del carretó o altres elements de suport que convidin a exposar les primeres impressions.

Els **espais de debat**, amb grups més grans, requereixen una disposició del mobiliari més estratègica i acollidora (domèstica) on es puguin compartir les diferents opinions. Aquest espai demanda rols i recursos de dinamització per assolir els objectius definits prèviament i poder arribar a uns acords concrets.

Els **dos espais** es poden desenvolupar a l'espai públic en entorns més acotats on la dinamitzadora esdevé la referent per convidar a entrar-hi i sortir-ne. La definició d'espais públics amb una càrrega simbòlica significativa per al veïnat pot beneficiar el grau de participació i reforçar-ne la identitat.

ESPai DE TROBADA I DEBAT

MATERIAL

- Plafons informatius i documentació gràfica de l'àmbit d'actuació.
- Suports de recull d'acords grupals (pissarra, paperògraf...).
- Suports de recull d'acords individuals (enquestes, preguntes per estimular el debat...).
- Elements de gravació (per a no centrar les energies en el registre de les necessitats i poder prioritzar la conversa/debat).

DESENVOLUPAMENT

Ubicació del carretó en un espai públic amb bancs i arbres on, mitjançant la introducció d'elements "escenogràfics" complementaris, es defineixi un espai acotat i de referència en relació amb l'entorn (15 min).
Explicació de la fase actual del procés i el context de la trobada en relació amb les sessions/activitats fetes prèviament en grups reduïts de dues a quatre persones (10 min).

Convidar les persones a llegir/consultar una documentació explicativa dels eixos a debatre o preguntes relacionades mentre altres persones acudeixen a l'espai (5 min).

Explicació dels objectius del debat i presentació per part de les participants de les seves preocupacions i necessitats vinculades al procés participatiu (15 min).

Elaboració de l'espai de debat grupal i tancament de l'espai amb la definició dels consensos establerts (30-50 min).

? Tipus de preguntes:

- Com ens relacionem amb els diferents espais urbans?
- Quines són les principals necessitats que tinc com a veïna?
- Com a entitat, quina vinculació teniu amb el territori? Quins nous usos considereu que s'haurien de promoure a l'espai públic?
- Quina nova identitat pot tenir l'espai públic?

VARIACIONS

En els espais de trobada/conversa es poden recollir els desitjos mitjançant el registre d'una paraula en un panell de suport. Les paraules recollides ajudaran a explorar més en la nova identitat que s'imaginem, en comptes de les propostes de millora que podria ser l'objectiu a l'espai de debat.

En els espais de debat, per generar espais de decisió i consens, es poden desenvolupar dinàmiques complementàries que, en determinats moments, es puguin activar per reduir els grups i abordar temàtiques amb més concreció.

REFERÈNCIES

<https://grigriprojects.org/acciones/grigri-pixel-barcelona-2017/>
<https://grigriprojects.org/acciones/grigri-pixel-madrid-2017/>

GIMCANA

DURADA
15 min conversa,
1 h debat

FORMAT
Grupal
(de 10 a 15
persones)

DESTINATÀRIES
Tothom

REALITZACIÓ
Espai públic

CONVOCATÒRIA
Cartelleria
o XXSS

DINAMITZACIÓ
2 persones

DEFINICIÓ

Activitat que consisteix a crear una gimcana de 3 o 4 parades en un espai públic, en cadascuna de les quals les persones participants tenen un repte a superar. És una dinàmica excel·lent per a un públic familiar o grups d'infants/joves acompanyats, com de casals o esplais, en què les persones participants es poden moure en petits grups per l'espai. És important definir un circuit en la primera parada del qual s'explica el marc del procés i l'activitat. La darrera parada pot incloure una avaluació. Els reptes es poden plantejar individualment o en parelles. Les activitats poden ser autogestionades, però és convenient que a cada parada hi hagi un full visual amb les instruccions necessàries per superar el repte i una persona dinamitzadora per resoldre dubtes i tenir cura del material.

OBJECTIUS

- Recollir les idees del veïnat sobre l'espai públic a debat.
- Explicar els resultats d'un procés i avaluar-ne els continguts.
- Conèixer millor un espai i recollir aportacions sobre el seu funcionament.
- Explorar l'espai públic a través de formes de representació diverses.

TIPUS DE RESULTAT

- Obtenir una visió general en diferents formats de representació de les necessitats i propostes.
- Capacitat per recollir resultats d'una forma integral en tot el procés participatiu i disposar d'una imatge "resum" de les impressions/informacions/opinions de les participants.
- Extreure conclusions específiques per a cada repte i després poder acordar unes conclusions genèriques a escala grupal.

SITUACIÓ

És una bona dinàmica per treballar conceptes o propostes variades d'un mateix procés participatiu tant en la fase de diagnosi, per plasmar i localitzar la realitat de la situació actual, com en la fase de disseny o de conclusions, per visibilitzar i localitzar les propostes o les opinions. És un format ideal per a espais amb un gran ventall de participants, com una activitat festiva, ja que permet realitzar els reptes de manera autònoma i al ritme dels participants, al llarg d'una jornada o activitat més àmplia.

GIMCANA

MATERIAL

En no tractar-se d'un taller de llarga durada, sinó de reptes breus (10-15 minuts per repte), és molt important tenir clarament definit el tema a treballar i les preguntes que volem que es responguin. El repte ha de ser clar i senzill i amb indicacions gràfiques que permetin que tothom el compregui amb facilitat. Com més visuals siguin els materials i més variades siguin les dinàmiques, més fàcil és motivar per a la participació.

- Cartells amb indicacions del repte
- Targeta personal amb els diferents reptes a realitzar
- Material per fer cada repte (depèn de la proposta de dinàmica pensada)

DESENVOLUPAMENT

Presentació genèrica de la gimcana, la localització i l'ordre de les parades i el motiu de demanar l'opinió a la ciutadania (2 min).
Presentació del repte de la parada i dels materials dels quals es disposa per respondre les preguntes o fer les aportacions pertinents (10 min).
Agrair la participació, registrar la persona participant i exposar en quins altres espais i parades poden participar per expressar el seu punt de vista sobre el projecte en qüestió (1 min).

Tipus de preguntes:

- Quin mobiliari creus que és important que hi hagi en aquesta plaça? (collage).
- Fes un dibuix sobre com t'imagines aquest espai públic (dibuix).
- Quines activitats t'agradaria que hi hagués en aquesta plaça (posa 5 gomets).
- Escriu una proposta de millora de l'espai públic actual (pòstit).

VARIACIONS

Tipus de gimcana segons recorregut: la proposta es pot plantejar de forma lineal al llarg d'un recorregut en què anem fent parades d'uns 10-15 minuts cada una, per garantir que totes les participants expressen la seva veu en cada repte.

Tipus de gimcana en espai fix: una opció també pot ser preveure-ho amb temps més distesos i convidar les participants a fer només dues parades segons els seus interessos, per poder anar més al detall. Per tant, continuarien sent entre 3 i 4 parades, però amb un temps de 25 minuts per a cadascuna.

Definició de temàtiques segons parada: les parades poden estar associades a un format de presentació i a una estratègia a explorar.

D'aquesta manera, se li pot atribuir més intencionalitat a les pautes de representació (colors determinats i utilització dels materials) per poder extreure conclusions amb més precisió. En aquest sentit, la gimcana pot tenir un eix o fil conductor comú entre totes les parades i pivotar sobre un tret característic del procés participatiu.

TAULA DE MATERIALS / ACCIÓ

Document complementari per veure de manera gràfica el material que s'ha de portar en cada acció participativa.

	Carretó	Punt d'expressió d'opions escrites	Punt de dibuix	Fotomaton	Mapatge	Plànol-catifa	Maqueta	Trobada-debat	Gimcana
Suports per escriure									
• fulls	●	●	●					●	
• cartolines							●		
• notes adhesives					●				
Materials per escriure i dibuixar									
• llapis/bolis/retoladors	●	●	●	●	●		●	●	●
• guixos						●			●
• pissarra/paperògraf								●	
Materials per enganxar									
• cinta adhesiva					●		●		
• cintes (americana, de pintor...)						●			
• imants (forts)									
Altres									
• cordills		●	●						
• pines		●	●						
• pissarreta				●					
• fils					●				
• gometes					●				
• enganxines					●				
• agulles per punxar en mapes					●				
• pictogrames					●				
• peces amb icones					●				
• peces de construcció 3D							●		

Altres	Carretó	Punt d'expressió d'opions escrites	Punt de dibuix	Fotomaton	Mapatge	Plànol-catifa	Maqueta	Trobada-debat	Gimcana
• tauleta electrònica	●								
• coixins, cadires i taules	●		●		●				
• catifa	●			●		●			
• taulell	●	●							
• carpa	●								
• música	●								
• beguda	●								
• trípode i càmera fotogràfica				●					
• cartell	●	●		●	●			●	●
• plànol			●		●	●			
• plastelina							●		
• cartró							●		
• elements de gravació								●	

● OBLIGATORI ● OPCIONAL

